

Revisorerna i Norra sjukvårdsregionförbundet

Revisionsplan år 2024

Maj 2024

Innehåll

1. Inledning	3
Förbundets uppdrag	3
Revisorernas uppdrag	4
Iakttagelser i 2023 års granskning	4
2. Revisionsplan	5
Planerade granskningar år 2024	5
Bilaga 1: Riskanalys för år 2024	7
Bilaga 2: Tillbakablick fördjupade granskningar	10

1. Inledning

Förbundets uppdrag

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) är ett samverkansorgan för regionerna Jämtland Härjedalen, Norrbotten, Västernorrland och Västerbotten. Förbundet är organiserat som ett kommunalförbund med direktion.

Enligt förbundsordningen är förbundets syfte att ta tillvara och utveckla gemensamma intressen för medlemsregionerna inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning, kompetensförsörjning, folkhälsa och därmed sammanhängande verksamheter. Förbundets medlemmar har beslutat om följande målbild för förbundet:

”Norrlandsregionerna har gemensamma utmaningar gällande geografi, demografi och kompetensförsörjning. Med utveckling av hela systemet för hälso- och sjukvård och ett gemensamt ansvar för säkerställande och stärkande av universitetssjukvården i norra sjukvårdsregionen ökar möjligheterna att skapa värde för våra patienter och medborgare. Ett gemensamt system för kunskapsstyrning, samverkan kring forskning och kompetensförsörjning, liksom samverkan kring ledning och styrning i dessa frågor är alla viktiga delar i detta. För att åstadkomma en god, tillgänglig och jämlik vård för våra medborgare krävs en utveckling av den sjukvårdsregionala samverkan.”

I förbundsordningen har medlemmarna beslutat om huvuduppgifter för förbundet inom områdena: kunskapsstyrning, hälso- och sjukvård, folkhälsa, utbildning och forskning, uppföljning och utvärdering samt övrigt. Några av huvuduppgifterna är:

- Avtala om riks- och regionsjukvård.
- Utgöra politisk ledning för sjukvårdsregional kunskapsstyrning i norra sjukvårdsregionen.
- Identifiera sjukvårdsregionala behov. Förbundet ska bland annat ta fram underlag för beslut om planering för sjukvårdsregional nivåstrukturering.
- Verksamhetsansvar för RCC Norr.

Verksamhetsplan för år 2024

Av förbundsdirektionens verksamhetsplan för år 2024 framgår att efterfrågan på samverkan inom sjukvårdsregionen är stor och att initiativen kommer både från medlemmarna i förbundet och från nationell nivå. Exempel på nationella initiativ är nationell struktur för kunskapsstyrning och Socialstyrelsens uppdrag att nivåstrukturera den högspecialiserade vården. Från regionerna kommer initiativ till samarbeten som handlar om exempelvis kompetensförsörjning.

I verksamhetsplanen lyfter direktionen att alltmer av förbundets verksamhet omfattas av och integreras i systemet för kunskapsstyrning. Direktionen kommenterade också att förbundet under år 2024 skulle ha särskilda uppdrag kring sjukvårdsregional samordning av kompetensförsörjnings- och utbildningsfrågor.

Direktionen beslutade i verksamhetsplanen om åtta verksamhetsmål samt tre finansiella mål. Direktionen beslutade att mål om god ekonomisk hushållning skulle uppnås om minst sex av verksamhetsmålen och samtliga finansiella mål uppnåddes.

Förändringar inför år 2024

NRF har under de senaste åren tilldelats 10 miljoner kronor årligen i statliga medel för arbetet med kunskapsstyrning på sjukvårdsregional nivå. Från och med år 2024 kommer inga statliga medel tilldelas till sjukvårdsregionerna. Det innebär att arbetet i stället ska bedrivas och finansieras i ordinarie verksamhet. Av NRF:s verksamhetsplan för år 2024 framgår att ett arbete pågår att anpassa verksamheten till tillgängliga medel. Bland annat genom en översyn och omfördelning av arbetsuppgifter inom förbundets kansli, utökat samarbete med RCC Norr samt översyn av kostnader inom verksamheten.

Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag är reglerat i kommunallagen och innebär att revisorerna årligen ska granska om direktionen genomfört verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Uppdraget innebär också att revisorerna ska granska om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorernas granskning ska genomföras i enlighet med god revisionsred i kommunal förvaltning. Enligt god revisionsred ska revisorerna varje år genomföra en grundläggande granskning samt granska delårsrapport och årsredovisning. Vid behov ska dessa granskningar kompletteras med fördjupade granskningar. Revisorerna ska genomföra sin granskning med hjälp av sakkunnigt stöd. De sakkunniga som revisorerna anlitar ska följa de rekommendationer och vägledningar som ges ut av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (Skyrev). De sakkunniga ansvarar för att genomförda granskningar har en tillräcklig kvalitet och svarar upp mot revisorernas beslutade projektplaner.

Alla granskningsinsatser syftar till att ge revisorerna underlag för deras bedömning och uttalanden i revisionsberättelsen. Till revisionsberättelsen ska revisorerna bifoga de sakkunnigas rapporter. Revisorerna ska överlämna revisionsberättelsen till fullmäktige hos respektive medlem.

lakttagelser i 2023 års granskning

För år 2023 genomförde revisorerna tre granskningar av förbundet:

- Grundläggande granskning för år 2023.
- Granskning av delårsrapport.
- Granskning av årsredovisning.

Utöver granskningarna genomförde revisorerna ett seminarium med företrädare från direktionen. Revisorerna genomförde också träffar under året med förbundsdirektören och förbundsekonomen samt verksamhetschefen för RCC Norr.

Revisorerna bedömde att förbundets verksamhet år 2023 i allt väsentligt genomfördes i enlighet med förbundsordningen och de mål, uppdrag och aktiviteter som direktionen beslutade om i sin verksamhetsplan för året. Direktionen bedömde att målen om god ekonomisk hushållning var uppfyllda. Förbundet redovisade ett överskott och uppfyllde sina finansiella mål. Direktionen bedömde att åtta av tio verksamhetsmål var uppfyllda. Revisorerna bedömde att direktionen i allt väsentligt hade en tillräcklig styrning och kontroll.

Några slutsatser från granskningarna var:

- Delårs- och årsbokslut hade tagits fram i enlighet med normering och räkenskaperna var i allt väsentligt rättvisande.
- Direktionen hade beslutat om grundläggande styrdokument.
- Direktionen hade åtgärdat bristerna i hanteringen av allmänna handlingar som revisorerna uppmärksammade år 2021 och år 2022.
- Två av direktionens verksamhetsmål kunde utvecklas. För ett verksamhetsmål var orsakssambandet mellan förbundets verksamhet och målets resultat svagt. För ett annat mål var redovisningen otydlig och det var svårt att förstå om förbundet uppnått målet.
- Direktionen behövde fortsätta utveckla sitt arbete med internkontrollplanen.
- Direktionen behövde utveckla sin kontroll över beslut fattade på delegation och vidaredelegation. Sannolikt fanns det beslut år 2023 som inte hade återanmälts till direktionen.

Revisorerna lämnade följande rekommendationer till direktionen:

- Fortsätt utveckla arbetet med internkontrollplanen.
- Säkerställ att delegationsordningen är aktuell.
- Säkerställ att beslut fattade på delegation och vidaredelegation återanmäls till direktionen.

2. Revisionsplan

Revisionsplanen för år 2024 bygger på en riskanalys. Syftet med riskanalysen är att identifiera och analysera de största riskerna i verksamhet, funktioner och processer. Underlagen till riskanalysen är hämtade från förbundets styrande dokument och protokoll samt från tidigare års granskningar och avstämningar med förbundsdirektören och förbundsekonomen. Riskanalysen för år 2024 finns i bilaga 1. I bilaga 2 finns en tillbakablick på fördjupade granskningar som revisorerna genomfört.

Planerade granskningar år 2024

Alla granskningsinsatser syftar till att ge revisorerna underlag för deras bedömning och uttalanden i revisionsberättelsen. Med utgångspunkt av riskanalysen har revisorerna beslutat att år 2024 genomföra följande granskningar:

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är översiktlig och inriktad mot om direktionen säkerställt att verksamheten år 2024 genomförts i enlighet med förbundsordningen och de uppdrag, mål och aktiviteter som direktionen beslutat om. Direktionens åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2023 kommer också att följas upp. För år 2024 ska granskningsarbetet särskilt uppmärksamma:

- Styrning och kontroll över arbetet med kunskapsstyrning på sjukvårdsregional nivå.

- Styrning och kontroll över RCC Norr.
- Direktionens kontroll över beslut.

Granskning av delårsrapport

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Underlag för revisorernas bedömning kommer att tas fram i två rapporter. I den ena rapporten granskas om bokslutet är upprättat i enlighet med gällande normering och om räkenskaperna är rättvisande. I den andra rapporten granskas direktionens redovisning av resultat för direktionens mål, uppdrag med mera.

Granskning av årsredovisning

Granskningen av årsredovisningen kommer att redovisas i två rapporter. Granskningen av om bokslutet är upprättat i enlighet med gällande normering och om räkenskaperna är rättvisande redovisas i en rapport. Direktionens redovisning av resultat för direktionens mål, uppdrag och aktiviteter ingår i den grundläggande granskningen av förbundet.

Fördjupad granskning

För år 2024 planerar revisorerna att inte genomföra någon fördjupad granskning. Den grundläggande granskningen med tillhörande seminarium och granskningarna av delårsrapporten och årsredovisningen omfattar de väsentliga områden som riskanalysen identifierat. Förändrade förutsättningar och ny information kan medföra att revisorerna omprövar sitt beslut om att inte genomföra en fördjupad granskning.

Seminarium

Revisorerna kommer genomföra två seminarier under år 2024:

- Kunskapsseminarium med förbundsdirektör och förbundsekonom. Syftet med seminariet är att inhämta information om arbetet inom ett särskilt område. Seminariet kommer att inriktas på arbetet med kunskapsstyrning och de förändrade ekonomiska förutsättningarna för år 2024.
- Seminarium med företrädare från direktionen. Syftet med seminariet är att inhämta information om förbundets verksamhet under år 2024 och föra dialog med företrädare för direktionen om iakttagelser i 2024 års granskning. Seminariet förbereds med skriftliga frågor och dokumenteras med hjälp av minnesanteckningar.

Bilaga 1: Riskanalys för år 2024

Av tabellen nedan framgår utgångspunkterna för vår riskvärdering. För varje risk finns en bedömning av sannolikheten att risken skulle inträffa samt en bedömning av konsekvensen, det vill säga hur allvarligt det skulle vara om risken inträffade. Utifrån sannolikhet och konsekvens beräknas riskvärdet (sannolikhet x konsekvens).

Sannolikhet (s)	Konsekvens (k)
1 = Osannolik Praktiskt taget obefintlig risk.	1 = Försumbar Risken har obetydlig påverkan på förbundets verksamhet.
2 = Mindre sannolik Risken inträffar troligtvis inte under normala omständigheter.	2 = Lindrig Risken kan hanteras utan större störning på förbundets verksamhet.
3 = Sannolik Risken kan mycket väl inträffa, men troligtvis inte särskilt ofta.	3 = Allvarlig Risken innebär allvarliga störningar i förbundets verksamhet.
4 = Mycket sannolik Risken inträffar troligtvis ofta.	4 = Mycket allvarlig Risken innebär mycket allvarliga störningar med omfattande konsekvenser för förbundets verksamhet.

I tabellen nedan har vi sammanställt våra bedömningar i förhållande till identifierade risker.

Identifierade risker	S	K	Totalt	Kommentar
Risk att direktionen inte säkerställt att verksamheten är förenlig med förbundsordningen.	2	3	6	Granskas övergripande i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte säkerställt att verksamheten har tillräcklig förmåga att genomföra den planerade verksamheten och uppdrag som läggs på förbundet.	3	2	6	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att otydligheter i förbundsordningen och uppdrag påverkar direktionens förmåga att styra och leda verksamheten negativt. Granskning år 2023 visade inte på någon sådan negativ påverkan.	2	2	4	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att lågt deltagande och bristande kontinuitet från ledamöter i sjukvårdsregionala ledningssamrådet och beredningsgruppen påverkar direktionens förmåga att styra och leda verksamheten negativt.	3	3	9	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte har tillräckligt utvecklad kontroll över mål, uppdrag och aktiviteter som den beslutat om i verksamhetsplanen.	2	3	6	Granskas övergripande i grundläggande granskning.

Identifierade risker	S	K	Totalt	Kommentar
Risk att direktionen inte har tillräcklig styrning och kontroll över arbetet med kunskapsstyrning på sjukvårdsregional nivå. Exempelvis att uppdragsbeskrivningar, arbetsprocesser, rutiner och riktlinjer är tydliga och aktuella.	2	3	6	Särskilt fokus i grundläggande granskning.
Risk att förändrade ekonomiska förutsättningar påverkar arbetet med kunskapsstyrning på sjukvårdsregional nivå.	3	3	9	Särskilt fokus i grundläggande granskning samt kunskapsseminarium.
Risk att direktionen inte har tillräcklig styrning och kontroll över de sjukvårdsregionala programområdena (RPO). Exempelvis förutsättningarna för RPO att genomföra sina uppdrag.	2	3	6	Särskilt fokus i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte har tillräcklig kontroll över arbetet med nationell högspecialiserad vård (NHV) och inomregional nivåstrukturering.	2	3	6	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte har tillräcklig styrning och kontroll över RCC Norr. Granskning år 2023 visade att direktionen i allt väsentligt hade en tillräcklig styrning och kontroll över RCC Norr.	2	3	6	Särskilt fokus i grundläggande granskning
Risk att direktionen inte har tillräcklig styrning och kontroll över den sjukvårdsregionala samordningen av frågor som handlar om kompetensförsörjning och utbildning.	2	2	4	
Risk att personalomsättning eller långtidsfrånvaro påverkar möjligheten att genomföra planerad verksamhet och efterlevnaden av förbundets rutiner och processer.	2	3	6	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte avtalar om riks- och regionvård.	2	3	6	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte följer upp avtal om risk- och regionvård.	2	2	4	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte har tillräcklig styrning och kontroll över den sjukvårdsregionala ersättningsmodellen.	2	3	6	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte har tillräcklig kontroll över ärendeberedningsprocessen.	2	3	6	Risken bevakas i grundläggande granskning
Risk att direktionen inte har tillräcklig styrning och kontroll över följsamheten till administrativa rutiner.	2	3	6	Risken bevakas i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte har tillräcklig kontroll över beslut som är fattade på delegation. Granskning år 2023 visade att inget	3	2	6	Granskas i grundläggande granskning.

Identifierade risker	S	K	Totalt	Kommentar
beslut anmälts till direktionen. Risk att det finns ytterligare beslut som inte anmälts. Rekommendationer att se över delegationsordning och rutin för anmälan av beslut.				
Risk att direktionens styrning och uppföljning med hjälp av mätbara mål inte är tillräckligt utvecklad.	2	3	6	Granskas i grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte uppfyller kommunallagens krav om mål och redovisning av god ekonomisk hushållning.	2	3	6	Granskning av bokslut och grundläggande granskning.
Risk att direktionen inte säkerställer att räkenskaperna är rättvisande.	2	3	6	Granskning av bokslut.
Risk att direktionen inte har tillräcklig kontroll över följsamhet till ekonomiadministrativa rutiner.	2	2	4	
Risk att direktionen inte har tillräcklig styrning och kontroll över utbetalning av forskningsmedel Visare Norr.	2	2	4	
Risk att direktionen inte har tillräcklig styrning och kontroll över riktade bidrag från staten, SKR med flera.	2	3	6	
Risk att direktionen inte uppfyller de krav som ställs för att åberopa synnerliga skäl för att nyttja eget kapital.	2	3	6	Risken bevakas i granskning av bokslut och grundläggande granskning.

Med stöd av riskanalysen bedömer vi att följande områden bör få särskild uppmärksamhet i 2024 års granskning:

- Direktionens styrning och kontroll över arbetet med sjukvårdsregional kunskapsstyrning (grundläggande granskning samt kunskapsseminarium)
- Direktionens styrning och kontroll över RCC Norr (grundläggande granskning)
- Direktionens kontroll över beslut (grundläggande granskning)

Bilaga 2: Tillbakablick fördjupade granskningar

Styrning och kontroll av arbetet kunskapsstyrning på sjukvårdsregional nivå

År 2022 genomförde revisorerna en granskning av direktionens styrning, uppföljning och kontroll av arbetet med kunskapsstyrning på sjukvårdsregional nivå. Granskningen visade att direktionen hade beslutat om en struktur för arbetet och löpande följde upp arbetet. I granskningen genomförde revisorerna också en enkät till ledamöterna som satt i de sjukvårdsregionala programområdena (RPO). Syftet med enkäten var att få information om ledamöterna upplevde att RPO:erna hade förutsättningar att genomföra sina uppdrag. Enkäten visade att RPO:erna endast till viss del hade möjlighet att genomföra sina uppdrag. Ledamöterna uttryckte att brister i förutsättningar hade påverkat resultatet för gruppernas arbete år 2022. Orsaker till bristerna var bland annat otydligheter i gruppernas uppdrag och ansvar, men även ledamöternas möjligheter att avsätta tid för arbetet. Resultatet av enkäten stämde överens med de iakttagelser som direktionen hade utifrån sin egna uppföljning av arbetet med kunskapsstyrning.

Direktionen uppgav i sitt yttrande till revisorerna att dialogerna under år 2023 med de sjukvårdsregionala programområdena skulle ha särskilt fokus på att identifiera hur uppdragen tydligare kunde formuleras.

Styrning och stöd till medicinska chefsamråd

År 2010 genomförde revisorerna en enkät bland ledamöterna i förbundets medicinska chefsamråd. Syftet med enkäten var att få information om ledamöternas uppfattning om direktionens styrning och kontroll, stödet från förbundets kansli samt vilken uppbackning chefsamråden fick från medlemslandstingen. Enkäten visade att ledamöterna i chefsamråden i huvudsak hade en positiv inställning till direktionens styrning. Chefsamråden hade dock olika förutsättningar för att kunna fungera på ett bra sätt. Med anledning av granskningen gav direktionen år 2011 i uppdrag till förbundsdirektören att lämna förslag på hur chefsamrådets uppdrag och bemanning kunde utvecklas. År 2012 beslutade direktionen om nya riktlinjer för chefsamråden.

År 2014 genomförde revisorerna en uppföljning av den tidigare enkäten. I den uppföljande enkäten lämnade ledamöterna i chefsamråden en något mer positiv bild i jämförelse med enkäten år 2010. Revisorerna bedömde att direktionens styrning hade utvecklats tack vare de nya riktlinjerna. Enligt enkätsvaren fanns det dock förbättringsområden. Främst gällde det direktionens styrning och uppföljning samt hemlandstingens uppbackning av ledamöterna i chefsamråden. Revisorerna rekommenderade direktionen att arbeta vidare med hur uppdragen till chefsamråden kunde göras tydligare och hur chefsamråden kunde få bättre förutsättningar att genomföra sina uppdrag. Direktionen instämde med revisorerna. Grundläggande granskningar år 2015 till 2017 visade att det pågick åtgärder för att utveckla stödet till chefsamråden. I granskningen år 2018 framkom att utvecklingen av strukturerna för kunskapsstyrningen troligen skulle få stor inverkan på chefsamrådets uppdrag och arbetsformer. Granskningar år 2019 och 2020 visade att chefsamråden var på god väg att omvandlas till regionala programområden (RPO). Granskningen år 2021 visade att chefsamråden hade omvandlats till RPO:n.

Granskning av uppföljning av ersättningsmodell

År 2017 genomförde revisorerna en fördjupad granskning av om direktionen säkerställde en tillräcklig uppföljning av den ersättningsmodell som fanns för perioden 2015 – 2017. Enligt en överenskommelse mellan medlemmarna skulle ersättningsmodellen följas upp och utvärderas inför beslut om ny modell för åren 2018 – 2020. Granskningen visade att direktionen säkerställt en tillräcklig uppföljning av ersättningsmodellen. Den sammanfattande bedömningen var att beredningen inför beslutet om ny ersättningsmodell för åren 2018 – 2020 hade varit ändamålsenlig.

Forskning och utbildning

År 2012 granskade revisorerna direktionens arbete inom området för forskning och utbildning. Granskningen visade att förbundets politiska referensgrupp var aktiv och direktionen hade fått rapporter om läkarutbildningen.

Styrning och kontroll över RCC Norr

En granskning år 2013 visade att ansvaret för RCC Norr mellan Norrlandstingens regionförbund och Västerbottens läns landsting behövde förtydligas. En uppföljande granskning hösten 2015 visade att direktionen hade vidtagit åtgärder i syfte att förtydliga ansvarsförhållanden för RCC Norr. Medlemmarna hade reviderat förbundsordning och förtydligat att förbundsdirektionen hade verksamhetsansvar för RCC Norr. Enligt den reviderade förbundsordningen hade NRF befogenhet att ingå avtal med Västerbottens läns landsting för köp av drift av RCC Norr. Sedan år 2016 har revisorernas grundläggande granskningar särskilt uppmärksammat RCC Norr. Granskningarna har visat att RCC Norr haft god måluppfyllelse och att direktionens styrning och kontroll har varit tillräcklig.